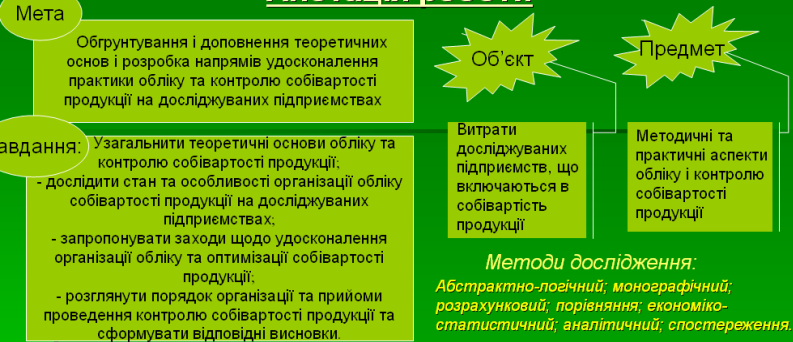

«Облік і внутрішньогосподарський контроль собівартості продукції»

Виконавець: Прущишена Ірина Вікторівна, «Облік і аудит», За
Науковий керівник: д.е.н., професор Калюга Євгенія Василівна

Анотація роботи

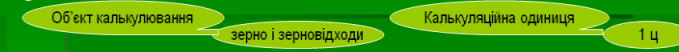

Коротка характеристика роботи

Опис методики дослідження по розділу 1

Враховуючи думки науковців, можна зробити узагальнення, що собівартість продукції – це якісний показник ефективності виробництва, управління та діяльності підприємства в цілому, що визначає суму понесених витрат у грошовій формі на виробництво або виготовлення продукції. Ось чому неабияку увагу слід приділяти обліку та контролю цього показника.

Динаміка виробничої собівартості 1 ц озимої пшениці у сільськогосподарських підприємствах Городоцького району, Хмельницької області за останні 4 роки (2012-2015рр).

п/п	Назва підприємства (місце знаходження)	Виробнича собівартість 1 ц озимої пшениці, грн				2015 р. у % до 2012 р.
		2012р	2013р	2014р	2015р	
1	ТДВ «Городоцьке» (м.Городок)	102,8	95,2	87,4	129,3	125,5
2	ТОВ «Агрофірма імені В.Д. Слободяна» (с. Іваківці)	109,8	129,7	149,7	156,4	142,4
3	ТОВ «Саганов-Аграр» (с. Саганівка)	98,4	101	108,5	207,9	211,3
4	ПП «Мікаса» (с. Балажиря)	89,4	99	119,8	147	164,4
5	ТОВ «Зелена Мрія» (с. Підлісний Олександрів)	150,8	131,3	111,8	251,4	166,7
6	ПП «Поділля-Агро» (м. Городок)	103,8	119,4	135	216	208,09
7	ТОВ «Перлина плюс» (м.Городок)	152,2	154,7	157,3	152,2	100
8	ТОВ «Мрія Поділля» (с.Юринець)	150,6	144	97,2	183,5	121,8

Опис методики дослідження по розділу 2

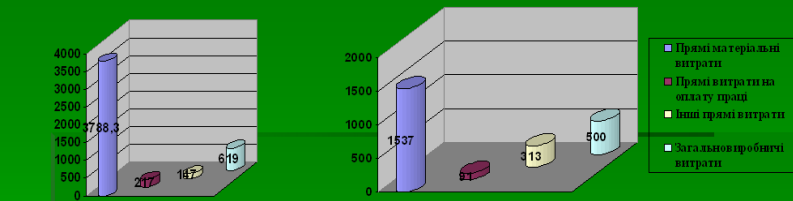

Рис.1. Структура витрат на виробництво продукції рослинництва відповідно у ТОВ «Агрофірма імені В.Д. Слободяна» та у ТДВ «Городоцьке» в 2015 р., тис. грн.

№ п/п	Показники	Фактичне значення		Нормативне значення		Відхилення	
		ц, кг, люд.-год	грн	ц, кг, люд.-год	грн	ц, кг, люд.-год	грн
1	Витрати на насіння на 1 га, ц	2,6	988	2,4	912	-0,2	-76
2	Витрати ПММ на 1 га, кг	85	1202,8	64	905,6	-21	-297,15
3	Витрати праці на 1 га	27,3	375	26,4	362,2	-0,9	-12,8
4	Виробничі витрати на 1 га	-	2565,8	-	2179,8	-	-386

За умови, що витрата коштів у перерахованих вище статтях витрат буде зменшена, це дає взагалі економію на 1 га - 386 гривень

Опис методики дослідження по розділу 3

Організація внутрішньогосподарського контролю на ТДВ «Городоцьке» та ТОВ «Агрофірма імені В.Д. Слободяна» включає: інвентаризацію, розподіл прав і обов'язків, обмеження доступу до активів, контроль за документуванням господарських операцій і інші процедури контролю, які здійснюються, як правило, керівником або головним бухгалтером.

Особливості внутрішньогосподарського контролю калькулювання собівартості продукції рослинництва у ТДВ «Городоцьке» та ТОВ «Агрофірма імені В.Д. Слободяна»

Види основної та побічної продукції рослинництва	Визначення собівартості основної та побічної продукції рослинництва	Особливості контролю
Центнер зерна пшениці	Собівартість визначають діленням суми витрат, віднесених на насіння відповідного класу, на його масу після доробки	Перевіряється розподілення витрат між зерном та зерновідходами
Центнер зерна кукурудзи	Собівартість визначають діленням витрат на вирощування і збирання продукції на масу сухого зерна повної стиглості	Перевіряється правильність визначення собівартості (не включаються витрати на збирання, транспортування стебел кукурудзи)
Побічна продукція рослинництва	Собівартість солом, стебел кукурудзи і соняшнику та ін. продукції рослинництва визначають, виходячи із розрахунково-нормативних витрат на збирання, транспортування, скиртування та ін. роботи, пов'язані із заготівлею продукції	Перевіряється правильність розподілення витрат між основною та побічною продукцією

Загальні висновки по роботі

Отже, собівартість продукції є важливим узагальнюючим показником, який характеризує рентабельність та ефективність роботи будь-якого підприємства. Забезпечення ефективного управління собівартістю продукції обумовлює потребу в якісній організації обліку та внутрішнього контролю, який в свою чергу дозволить не тільки відшукати резерви зменшення витрат, а й відчутно збільшити результати господарської діяльності підприємства.

Висновки до розділу 1

Висновки до розділу 2

Висновки до розділу 3

Собівартість продукції являє собою вартісну оцінку використаних у процесі виробництва природних ресурсів, сировини, матеріалів, палива, енергії, трудових ресурсів, а також інших витрат на її виробництво. Об'єктами калькуляції на досліджуваних підприємствах є окремі види їх товарної продукції, а калькуляційними одиницями, наприклад, є натуральні величини, якими вимірюється ця продукція.

В цілому облік собівартості продукції на підприємствах ведеться правильно, суттєвих недоліків та зауважень не виявлено. Проте, у товариств є певні недоліки, зменшення яких, зокрема, у ТДВ «Городоцьке» до нормативних значень дасть змогу на 386 грн. зменшити річні витрати на 1 га озимої пшениці, що в свою чергу знизить собівартість даної культури.

На підприємствах внутрішньогосподарський контроль собівартості продукції здійснюється керівником і головним бухгалтером постійно й спрямований на контроль за правильним визначенням виробничої собівартості продукції та раціональним розподілом витрат. Важливим етапом покращення внутрішнього контролю за виробничими і матеріальними витратами є їх нормування.